

FÖR UTLANDSSVENSKAR SEDAN 1938

SVENSKAR

I VÄRLDEN

Vi minns
Radio
Sweden

The Stockholm
Recommendations

SVIV samordnar unikt
europasamarbete

TIPS FÖR
DIN HÄLSA,
EKONOMI &
SKATTE-
FRÅGOR!

*Årets svensk i
världen 2009:*

Hans Blix

SVERIGES LEDANDE INTERNATSKOLA

Gymnasie- och grundskoleutbildning åk 7-9. Utbildning på svenska eller engelska.
IB-program sedan 25 år med mycket goda resultat.
Mångfald av fritidsaktiviteter. Nära kontakter med högskolor och näringsliv.

SIGTUNASKOLAN HUMANISTISKA LÄROVERKET

Telefon: +46 8 592 571 00
www.sshl.se

**TIDNINGEN SVENSKAR
I VÄRLDEN**
ANSVARIG UTGIVARE
 Karin Ehnбом-Palmquist

REDAKTÖR
 Andreas Hermansson
 erik.andreas.hermansson@gmail.com

ART DIRECTOR
 Fredrik Bengtsson

ANNONSER
 UH Marketing AB
 Urban Hedborg, Box 128,
 183 22 Täby

Telefon 08-732 48 50,
Fax 08-732 69 46

E-post urban@uhmarketing.se

Webbplats www.uhmarketing.se

Prenumerationer 4 nummer per
 år kostar 500 kronor

TRYCKERI
 Axel Abrahamsons Tryckeri
 & Förlag AB
Telefon 0455-339700
 www.abrahamsons.se, Karlskrona

**FÖRENINGEN SVENSKAR
I VÄRLDEN**
GENERALSEKRETERARE
 Karin Ehnбом-Palmquist

STYRELSE
 Ulf Dinkelspiel, ordf.
 Mariana Burenstam Linder, vice ordf.
 Karin Ehnбом-Palmquist,
 Michael Daun, Claes-Johan Geijer,
 Salvatore Grimaldi, Hanna Hallin,
 Jan Herin, Dag Klackenbergl,
 Barbro Sachs Osher, Göran Sjödin,
 Steve Trygg.

Medlemsavgifter (inklusive tidningen)
 500 kronor

Makar
 600 kronor, Ungdom 250 kronor.

ADRESS
 Box 5501,
 114 85 Stockholm.
 Besöksadress: Näringslivets Hus,
 Storgatan 19, Stockholm.
Telefon 08-783 81 81
Fax 08-660 52 64
E-post svenskar.i.varlden@sviv.se
Webbplats www.sviv.se

FÖRENINGENS FLAGGSYMBOL
 Carl Fredrik Reuterswärd

PÅ OMSLAGET
 Hans Blix.

FOTO Pawel Flato.

SVENSKAR I VÄRLDEN NUMMER 02 ÅR 2009 >>

16.

4. Generalsekretären har ordet
6. Nyheter
16. GÖRAN LÖWING

 Kidnappingsdraman, kalla krig och
 midsommarfiranden. Radio Sweden fanns
 där för utlandssvenskar i ur och skur.
 Radiomannen Göran Löwing minns tillbaka.

20. THE STOCKHOLM MEETING

 Tillsammans är vi starka. Så kan den konfe-
 rens SVIV stod som värd för sammanfattas.
 Tillsammans med The Europeans Through-
 out the World och nationella systerorgani-
 sationer samlades vi kring en gemensam
 handlingsplan.

24. HANS BLIX

 Årets Svensk i Världen 2009 berättar om
 sina internationella uppdrag och framtids-
 planer.

29. Medlemsförmåner
30. Böcker

 Ulf Dinkelspiel har skrivit *Den motvillige
europén*, en bok som beskriver Sveriges
 mödosamma väg in i EU.

34. Ombud - SVIV:are i världen

24.

FRÅGOR & SVAR

Kerstin Gustafsson
 Sid 12.

SKATTER & EKONOMI

Cecilia Gunne
 Sid 14.

Kära läsare!

Sommaren har kommit till Stockholm, det blommar i parkerna och syréerna står i full blom. Det är en härligt hoppfull tid och jag njuter av naturens uppvaknande efter min första vinter i Sverige på länge.

GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET

Det har blivit dags för årets andra medlems-tidning. Den innehåller bland annat ett reportage från vår konferens i mitten av maj, *The Stockholm Meeting*, där vi tillsammans med organisationen The Europeans Throughout the World kunde enas kring en gemensam handlingsplan för att förbättra villkoren för alla Européer som flyttat ut i världen. Tillsammans blir vi mycket starkare, det var något som tydligt avspeglade sig i den positiva anda som omgärdade alla möten i Stockholm.

Hans Blix intervjuas på sidan 24.

Vi har även nöjet att presentera Årets Svensk i Världen 2009, Dr Hans Blix. Han har gjort mycket gott för världsfreden och fortsätter stadigt att verka som världsförbättrare via föreläsningar, författarskap och styrelseuppdrag. Det är ett sant nöje att kunna presentera en sådan värdig Årets Svensk. Med anledning av utnämningen har vi givetvis en lång intervju med honom i tidningen.

Blix kommer även att hålla tal och ta emot utmärkelsen Årets Svensk i Världen i samband med Föreningen Svenska i Världens årsmöte, som i år avhålls på Djurgårdsbrunns wårdshus den 18 augusti klockan 11.45. Mer om detta på sidan 11.

Jag har haft förmånen att göra ett par resor i föreningens regi, mina reflektioner från dessa finns även de bland texterna. Dessutom har SVIV:s styrelseordförande Ulf Dinkelspiel i dagarnas presenterat sin bok *Den motvillige europén*. Han har intervjuats om sina unika upplevelser kring Sveriges väg in i EU. Ulf är den ende svensk som deltagit i frihandelsförhandlingarna, EES-förhandlingarna och medlemskapsförhandlingarna som slutligen ledde fram till det svenska inträdet i unionen den 1 januari 1995.

Intresset för vårt eget Utlandssvenskarnas Parlament är fortsatt stort och jag tackar för de värdefulla synpunkter och tips på ämnen att ta upp som jag har fått från många av er. Jag ser framemot en livlig debatt den 19 augusti i Stockholm! Anmälan sker till sviv@sviv.se

MED VARMA SOMMARHÄLSNINGAR

Karin Ehnbo-Palmquist
Generalsekreterare

KARIN EHNBO-PALMQUIST | GENERALSEKRETERARE

Karin är generalsekreterare för **Svenskar i Världen**.

E-post karin@sviv.se | Webb www.sviv.se

Vision och tradition

Att bli kund i Banque Carnegie är att välja en exklusiv, oberoende privatbank med få kunder per portföljförvaltare.

Banque Carnegie kombinerar den lilla bankens närhet till kunden och de korta beslutsvägarna med Carnegiegruppens stora resurser vad gäller analys och värdepappershandel, främst på de nordiska marknaderna.

Besök gärna vår hemsida www.carnegie.lu och informera Dig om Banque Carnegies E-banking. Vi erbjuder också private bankingtjänster från Carnegies kontor i Genève (+41 22 316 65 65).

Kontakta Claes-Johan Geijer, VD, eller Anders Lindbergh (+352 40 40 30 274), så berättar vi mera.

BANQUE CARNEGIE LUXEMBOURG S.A.

5, PLACE DE LA GARE
PO BOX 1141 L-1011 LUXEMBOURG
TEL+352 40 40 30 1
www.carnegie.lu

**BANQUE
CARNEGIE
LUXEMBOURG**

Det är en fråga
om förtroende
och kompetens

Utlandssvenskarnas parlament 2009 rycker allt närmare. Det är hög tid att anmäla sig!

Onsdagen den 19 augusti kl. 09.00 slår SVIV upp portarna till Utlandssvenskarnas parlament 2009 på Näringslivets Hus, Storgatan 19, Stockholm. Vi kommer även denna gång att dela upp oss i arbetsgrupper.

Vi inleder med ett plenarmöte med inbjudna talare, bland annat Årets Svensk i Världen, Dr Hans Blix. De frågeställningar som redan inkommit, tidigare resolutioner samt nya frågor kommer att diskuteras och formuleras

till ett slutdokument som överlämnas till utrikesminister Carl Bildt. Dagen avslutas med att arbetsgrupperna presenterar sina resolutionsförslag för hela auditoriet.

Du har möjlighet att skicka in frågeställningar till oss på kansliet för att mångfaldigas till respektive arbetsgrupp.

Tidigare resolutioner kan du hämta på vår hemsida, www.sviv.se

Vi uppmuntrar dig också att i god tid anmäla dig för deltagande, antingen som enskild eller som företrädare för en förening eller organisation verksam utomlands.

ANMÄLAN: sviv@sviv.se eller på tel: +46 (0) 8 783 81 81

Ange i din anmälan vilken arbetsgrupp du önskar delta i. Om det finns plats får du under dagen byta arbetsgrupp för att bevaka flera frågor.

ARBETSGRUPPER

1. INSATSER SOM UTLANDSSVENSKAR KAN GÖRA FÖR SVERIGE
2. SKATTER, PENSIONER OCH FÖRSÄKRINGAR
3. FÖRSKOLA OCH SKOLA
4. HÖGRE UTBILDNING OCH FORSKNING
5. KULTUR OCH INFORMATION
6. HEMFLYTT TILL SVERIGE
7. KRISER OCH KATASTROFER
8. LEGALA FRÅGOR
9. UNGDOMSFRÅGOR

Till minne av Erik Svedelius

Vårt trogne SVIV-ombud Erik Svedelius har avlidit. Han blev 100 år. Svedelius var mycket engagerad i föreningens verksamhet och var under många år ett av våra allra flitigaste ombud.

Svedelius var även högst delaktig i att utveckla handelsförbindelserna mellan Sverige och São Paulo, där han verkade och bodde under större delen av sitt liv. Han kallades Mr Sweden in Brazil and Mr Brazil in Sweden. Med sin enorma energi skapade Erik Svedelius ett stort kontaktnät, vilket öppnade möjligheter till ökad handel mellan de båda länderna.

Erik var också en av grundarna till den Svensk-Brasilianska handelskammaren i staden, som är pelaren i handelsutbytet mellan länderna och en mötesplats för svenskkolonin.

Under 16 års tid var Erik Svedelius även Sveriges honoräre generalkonsul, och skötte sin uppgift med ravur. För de utlandssvenskar som bosatte sig i regionen var han ett stort stöd, och hans vänlighet och gästfrihet var vida kända. Erik Svedelius var en unik människa som vi minns med varmt hjärta. Våra tankar går till hans familj.

Lättare att betala av studielånen i utlandet

Nu blir det lättare för CSN:s cirka 65 000 utlandsbosatta låntagare att göra avbetalningar på studielånen. CSN inför möjlighet att betala med kort.

- Vi har jobbat för det här i flera år och det känns bra att kunna erbjuda våra kunder utomlands ett enklare sätt att betala, säger Anders Lundqvist vid CSN:s utvecklingsavdelning.

Den förbättrade servicen har givetvis också en egennytt. CSN hoppas att det ska leda till att fler väljer att betala av sina lån.

- Förutom att vi höjer servicen hoppas vi på att få in fler betalningar från våra låntagare i utlandet. Det är ett område som är högt prioriterat för CSN, säger Anders Lundqvist.

CSN har skrivit ett avtal med Nordea och den nya betaltjänsten är nu i drift på CSN:s webbplats. Det blir möjligt att betala både studielån och eventuella återkrav med den nya tjänsten.

Tjänsten blir bara tillgänglig för återbetalare som bor utomlands

svt.se/svtworld

SVT World (f.d. SVT Europa) - i höst till Nordamerika och i framtiden även till Sydamerika?*

Sveriges Televisions utlandskanal SVT World direktsänder alla typer av svenska TV-program 24 timmar om dygnet. Du får nyheter och fakta. Musik, sport och natur. Barn- och nöjesprogram. Drama, debatter och kultur. I tjänsten ingår även radiokanalerna Radio Sweden och P4.

Som medlem i SVIV har du medlemsförmån vid tecknande av nytt abonnemang - för närmare information se: www.sviv.se eller kontakta SVT World:s kundtjänst:

ConNova TVX, +46 (0)141-20 39 10, svtworld@connova.se, www.connova.se

*om tillräckligt många är intresserade av att abonnera på SVT World.

Möten i Botswana

TEXT KARIN EHNBOB-PALMQUIST

Generalsekreteraren besökte svenskkolonin i Botswana i södra Afrika i påskas. En liten, väl sammanhållen grupp av utlandssvenskar bor där, varav några varit verksamma i Afrika i många år.

Den svenska ambassaden i Gaborone stängdes förra året, men handelskontoret har tagit över delar av verksamheten och finns nu i Sweden House, det före detta svenska residenset. Här kan också andra företag hyra in sig, till exempel svenska Forum Syd, som samarbetar med ett antal botswanska organisationer för kapacitetsutveckling i bekämpandet av HIV/AIDS.

Håkan Bengtsson är den nye handelssekreteraren som bor där med sin hustru Cathrine och dottrarna Julia och Johanna. Han var värd för en lunch för svenska kolonin där generalsekreteraren presenterade SVIV. Intresset var stort. Nu hoppas vi också på en aktivering av sviv.se:s landsida för Botswana!

Det finns alltid många intressanta historier att berätta efter ett besök ute i världen, en av de mest fascinerande i Gaborone är oasen SANITAS, som nu drivs av andra generationen svenskar, Kent och Mattias Nilsson. Deras pappa Gösta Nilsson kom till Botswana 1967 som växtpatolog för FAO och började exportera nejlikor till Sydafrika och Europa. Efter hand byggde han tillsammans med sin fru Sieglinde upp ett stort garden center med egenodlade ekologiska grönsaker och en restaurang i en härlig grönskande trädgård, som numera är en oas och vallfärdsort för många svenskar och botswaner, inte minst för söndagslunch och avkoppling.

En annan fascinerande historia som jag fått mig berättad av Botswanas ambassadör i Canberra utspelades på 1970-talet när dåvarande Sida-chefen kom på tjänsteresa till Botswana, som under många år varit en nära samarbetspartner. Han skulle mötas på flygplatsen och en ung tjänsteman i regeringskansliet i Gaborone skickades ut att möta. Det fanns ingen bil tillgänglig så han fick ta sin cykel.

De båda traskade sedan 7 km in till stan med gästens resväska på pakethållaren. Den unge tjänstemannen fortsatte sin karriär och avslutade som president för Botswana fram tills i fjol – och de båda förblev nära vänner!

Karin med Ulf Söderström, den svenska EU-diplomaten Lena Sund samt handelssekreteraren Håkan Bengtsson.

Ni behöver inte bo precis runt hörnet ...

... för att få personlig, individuell rådgivning hos oss

Vi erbjuder Er personlig, individuell investeringsrådgivning.

Det är det många som gör. Men vi hävdar bestämt att vi är annorlunda. Därför nöjer vi oss inte med att säga att vi prioriterar en nära och personlig relation – vi går från ord till handling och träffar våra talrika internationella kunder på många olika ställen i världen.

Vårt mål är att ge Er en utsökt, personlig service. Vi säger som det är – och vi möter Er ansikte mot ansikte. Vi råder Er om den mest

räntabla investeringsstrategin, som matchar Er personliga profil och Era önskemål.

Framför allt ger vi Er förmögenhet optimala tillväxtvillkor, så att den fortsätter att växa.

Upplev själv de fördelar vi kan erbjuda Er i form av personlig investeringsrådgivning.

Kontakta mig redan i dag:

Søren Skov Nielsen,

Tel. +41 (0)44 368 7358

skov@jyskebank.ch

JYSKE BANK (SCHWEIZ) AG • PRIVATE BANKING • WASSERWERKSTRASSE 12 • POSTFACH • 8021 ZÜRICH
TEL. +41 (0)44 368 7373 • FAX +41 (0)44 368 7379 • INFO@JYSKEBANK.CH • WWW.JYSKEBANK.CH

Jyske Bank (Schweiz) är ett dotterbolag till Jyske Bank A/S, danskt organisationsnr (CVR-nr) 17616617. Tjänster och produkter kan inte erbjudas alla, t.ex. inte personer som bor i Danmark.

 JYSKE BANK
PRIVATE BANKING

SVIV:s två ombud Ewa Helzen och Lotta Hultberg tog emot besökarna. I bakgrunden syns vår skatteexpert Kerstin Gustafsson.

Det var god uppslutning på informationsmötet.

helkväll med information, mingel och en härlig buffémiddag. Två lokala företag, Dhalia Real Estate Services och spelbolaget Betson hade lämnat bidrag till arrangemanget, som blev

mycket uppskattat.

John Huber, partner i KPMG, gav en tankeväckande presentation av Maltas dramatiska historia och dess förbindelser med Sverige. Öarnas geografiska läge, mitt i Medelhavet, tycks ha varit både en välsignelse och en förbannelse - med invasioner av många nationer under århundradena. Numera råder mera fredliga förhållanden med spel- och servicenäringarna och turism som viktigaste inkomstkällor. Allt fler svenskar har på senare år upptäckt charmen med Malta, som med sitt härliga Medelhavsklimat kan nås med direktflyg på 4 timmar från Stockholm.

SVIV har två duktiga ombud på Malta, Ewa Helzen och Lotta Hultberg, som tillsammans med Kerstin Gustafsson stod för alla praktiska arrangemang under kvällen. General-

sekreterarens presentation möttes av stort intresse och många frågor ställdes. Vi hoppas nu på fler medlemmar och närmare kontakt med dessa!

Efter besöket har en svensk klubb bildats på Malta, som redan har haft sitt första möte. Genom den kan lokala aktiviteter kanaliseras.

Även det svenska generalkonsulatet var representerat vid middagen och många nyttiga kontakter knöts för framtiden - många av de nyinflyttade träffade landsmän för första gången! Generalsekreteraren tackar för det fina mottagandet och hoppas på nära kontakter framöver!

SVIV på Malta

Generalsekreteraren besökte svenskarna på Malta den 27-30 april. Arrangör och initiativtagare var SVIV:s juridiska rådgivare Kerstin Gustafsson, som själv sedan något år tillbaka innehar en våning på Malta. Ett 65:tal svenskar möttes på Palace Hotel för en

John Huber från KPMG med generalsekreteraren.

SVIV om hälsa i Berlin

Den 7 maj höll SVIV ett seminarium på svenska ambassaden i Berlin i samarrangemang med 1,6 miljoner klubben på temat *kvinnors hälsa*. Grundaren för klubben, Alexandra Charles, presenterade bakgrunden och den nya satsningen i Tyskland - 19,6 Millonenklub (så många kvinnor har uppnått 45 års ålder i Tyskland) och generalsekreteraren berättade om SVIV:s verksamhet. Svenska ambassadören Ruth Jacoby invigde seminariet, som i övrigt innehöll flera intressanta presentationer av tyska medicinska experter.

Inbjudan hade gått ut till alla SVIV:s medlemmar i Berlin med omnejd (kvinnor som män självlkart!) och till SWEA:s medlemmar. Flera hade hörsammat inbjudan och deltog i seminarium och efterföljande mottagning som ägde rum i utställningslokalerna i det fantastiska nordiska "fellehuset", gemensamt för de fem nordiska ambassaderna. SVIV tackar

Generalsekreterare Karin Ehnbohm-Palmquist, Harriet Gillberg, Alexandra Charles, Ruth Jacoby, tyska 19,6 millionen klubs Emitis Pohl samt föreläsande doktorerna Vera Regitz-Zagrosek och Christine Kurmeyer.

SVIV-ombudet Elisabeth Hellstedt tillsammans med kyrkoherde Thomas Petersson utanför svenska kyrkan i Berlin.

den svenska ambassadören och hennes medarbetare för allt stöd, varmt mottagande och gästfrihet!

Generalsekreteraren besökte också svenska kyrkan, den kända Victoriaförsamlingen, en av de största utlandskyrkorna, som även inrymmer både svensk lekskola och grundskola. Hon diskuterade där fortsatt nära samarbete med kyrkoherden Thomas Petersson. SVIV:s duktiga ombud i Berlin, Elisabeth Hellstedt hade varit mycket behjälplig med alla kontakter och deltog också i alla möten. Stort tack till Elisabeth också!

Välkommen till **Svenskar i Världens** årsmötesdag!

Klockan 11.45 den **18 augusti** är det dags för vårt traditionella årsmöte, som i år avhålls på **Djurgårdsbrunns Wårdshus**, Djurgårdsbrunnsvägen 68, Djurgården. (SL-bussar finns från Hamngatan)

Efter årsmötet följer en lunch och utdelning av priset **Årets Svensk i Världen**, som i år tilldelas **Dr Hans Blix** (se intervju på sid 24).

Samtliga årsmöteshandlingar finns tillgängliga på vår hemsida www.sviv.se

Priset för lunch och konferens är **360 SEK/Kuvert**. Betalning görs senast den 20 juli till **plusgiro 504-1** eller **bankgiro 732-0542** eller check (ej EURO-check) eller kreditkort (ej DINERS).

Vid betalning via bank:

IBAN: SE74 5000 0000 0521 3100 1002

SWIFT/BIC: ESSESESS

Senast den 15 juli vill vi ha din anmälan med namn och kontaktuppgifter **under adress:**

SVENSKAR I VÄRLDEN

Box 5501, SE-114 85 Stockholm

TEL: +46-8 783 81 81

FAX: +46-8 660 52 64

EPOST: svenskar.i.varlden@sviv.se

ANMÄLAN ÄR BINDANDE

Hotellrum kan bokas till reducerat medlemspris på

HOTELL DIPLOMAT, Strandvägen 7C: +46-8 459 68 00

HOTELL ESPLANADE, Strandvägen 7A: +46-8 663 07 40

I detta nummer: Kerstin svarar på frågor om en flytt till Sverige, dubbelbeskattning och ränteavdrag.

TEXT KERSTIN GUSTAFSSON

VAD GÄLLER VID HEMFLYTT?

Är nyligen hemflyttad till Sverige från Hong Kong. Har tidigare bott i USA, är både svensk och amerikansk medborgare. Jag har amerikansk Social Security, inkomst från en pensionsförsäkring samt äger en del aktier och en fastighet i USA. Eftersom jag är amerikansk medborgare, så är jag skattskyldig i USA. Vad händer i Sverige? Detta gäller deklarationen nästa år, men vill gärna känna till de svenska reglerna.

Eftersom du är bosatt i Sverige, så betraktas du också som oinskränkt skattskyldig i Sverige och är skattskyldig här för alla dina tillgångar "world wide". Du är också skattskyldig i USA för de tillgångar du har där men eftersom du är amerikansk medborgare, är du också skattskyldig i USA för dina svenska tillgångar. Dubbelbeskattningsavtalet mellan USA och Sverige inskränker skattskyldigheten med avräkningsregler mellan länderna så att ingen dubbelbeskattning uppstår.

Kort kan sägas att din Social Security beskattas enligt avtalet endast i USA, privata pensionsförsäkringar och tjänstepensioner endast i Sverige. Om du väljer att sälja din amerikanska fastighet utgår reavinst precis på samma sätt som för fastigheter belägna i Sverige. Reavinsterna på dina aktier, utdelningar och räntor i USA beskattas i bägge länder med avräkning mellan länderna.

Deklarationsprocessen måste anpassas mellan Sverige och USA och

kan därför ta tid. Man kan begära uppskov med avlämnande av deklarationen, i Sverige ända upp till den 15 juni i USA ungefär lika länge.

I den svenska deklarationen, skall du under "övriga anmärkningar" eller i särskild skrivelse ange att du yrkar avräkning för skatt på svenska inkomster, som också beskattats enligt amerikansk lagstiftning.

BLI SVENSK MEDBORGARE BOSATT UTOMLANDS?

Jag är svensk men arbetar utomlands i Sydostasien sedan många år tillbaka. Jag har en indonesisk hustru sedan 8 år tillbaka. Eftersom det ofta innebär krångligheter med bland annat uppehållstillstånd i Sverige skulle vi båda vilja att även min hustru blir svensk medborgare, särskilt med tanke på att vi även planerar att skaffa barn. Vi vistas i Sverige under somrarna, men kommer att fortsätta arbeta och vistas i utlandet tills vidare. Mina frågor är: Finns det möjlighet för min hustru att få permanent uppehållstillstånd i Sverige trots att hon bor utomlands?

Eller finns det någon möjlighet för henne att bli svensk medborgare även om hon är bosatt med mig i utlandet? Vad jag har läst, så har man enligt svensk lag numera rätt att uppbära dubbla medborgarskap.

Din hustru kan inte få permanent uppehållstillstånd om hon inte också vistas stora delar i Sverige. Avseende medborgarskap så tillåter Sverige

numera dubbla medborgarskap. Den som vill bli svensk medborgare och vill behålla sitt gamla, bör kontrollera att hemlandet också tillåter dubbla medborgarskap.

För att få svenskt medborgarskap krävs bland annat att man har fyllt 18 år, att man har permanent uppehållstillstånd och att man vistas en viss tid i Sverige.

Vissa undantag finns dock för en person som är gift med en svensk medborgare sedan minst tio år och som inte bor i sitt hemland. Personen måste ha en så stark anknytning till Sverige att han eller hon kommer hit ofta, eller ha ett starkt behov av att bli svensk medborgare. Din hustru kan alltså söka svenskt medborgarskap efter 10 års äktenskap om hon kan påvisa att hon har stark anknytning hit, till exempel genom att kontinuerligt vistas i Sverige.

ÄKTENSKAPSFÖRORD I BRASILIEN?

Jag är bosatt i Brasilien och är nu gift med en brasiliansk kvinna. Vi har bägge barn i våra tidigare förhållanden. Är detta giftermål omedelbart giltigt i Sverige? I Brasilien har vi registrerat "absolut egendomsskillnad, typ äktenskapsförord i Sverige. Vilken giltighet har detta i Sverige?

Ditt giftermål är godkänt i Sverige, men du bör informera och registrera detta hos den svenska folkbokföringsmyndigheten, där du senast var skriven. Om ni i Brasilien registrerat "absolut egendomsskillnad", det vill säga äktenskapsförord, så gäller detta enbart i Brasilien. Ni bör alltså skriva ett svenskt äktenskapsförord med samma innebörd som det brasilianska.

ADRESS TILL FRÅGOR & SVAR

Svenskar i Världen | Frågor & Svar Box 5501, 114 85 | Eller Kerstin Gustafsson, Utlandsbosättning AB
Tel +46 (0) 8 665 49 00 | E-post kerstin@utlbos.se

KONSTEN ATT FÖRVALTA EN FÖRMÖGENHET, DEL 9:

Se till att ha en duktig rådgivare som har tillgång till många specialister

Dagens förmögensrådgivning handlar om mycket mer än att välja de bästa aktierna eller de bästa obligationerna. Det handlar om att behärska och kontrollera många olika faktorer, som till exempel risk och avkastning, skatterådgivning, likviditetsbehov och pensions- och arvsplanering – allt utifrån våra kunders unika och individuella perspektiv.

Förmögensrådgivning, när den är som bäst, inkluderar med andra ord allt som kan påverka din personliga förmögenhet, nu och i framtiden. Vi har kompetensen och de tekniska systemen för att kunna ge dig den bästa servicen som finns att få. Och framförallt – genom att vara en stor bank har vi möjlighet att erbjuda dig de bästa specialisterna. Besök oss på www.nordea.lu eller ring +352 43 88 77 77, så bokar vi ett möte. **En personlig rådgivare, många specialister – making it possible.**

Per Hellsten, Private Banker

Private Banking

En transparentare ny värld

Cecilia Gunne tar en närmare titt på granskningen av skatteparadis.

TEXT CECILIA GUNNE

Värld har förändrats det senaste året - även på skattesidan. Det har varit ett stort pådrag i USA om tillgångar hos utländska hemlighetsfulla banker. En liechtensteinsk bankanställd har läckt uppgifter om kunderna.

Detta har påverkat människor. Vi skatterådgivare får allt oftare i uppdrag att göra så kallade själv rättelser åt kunder. Det hindrar att de, i alla fall i Sverige, blir påförda skattetillägg eller åtalas. Om Skatteverket hinner först kan det däremot bli påföljder. Även Obamas administration har gått ut med "program" med lindrigare följder för den som frivilligt rättar tidigare oredovisade tillgångar. Där uteblir dock inte skattetilläggen men blir lägre.

Det är troligt att några har väntat på amnestier för att kunna ta fram sina tillgångar. Det verkar inte bli fler amnestier utan kontrollapparaterna skärps i stället. Allt fler "skatteparadis" skriver på avtal om att lämna ut uppgifter till andra länders skattemyndigheter. Vi vet dock inte vilka uppgifter som verkligen lämnas ut. Det mesta tyder på att även uppgifter bakåt i tiden omfattas.

En inte ovanlig situation som vållat huvudbry i många länder är när utlandsbosatta bildat trustar där en trustee har hand om tillgångarna. Sedan flyttar bildaren till ett annat land. För den som "har" en trust och överväger att flytta till Sverige kan det vara bra att känna till att det ur svensk skattesynpunkt finns två sätt att se på en utländsk trust.

Antingen är trusten helt transparent eller så beskattas utbetalningar från trusten som lön för mottagare som är bosatta i Sverige. - Det är alltså två utfall med diametralt olika skattebehandling beroende på hur trusten är konstruerad.

Det ena fallet inträffar när trusten är upplöslig (revocable) eller har inrättats med bildaren som enda förmånstaggare; då är trusten i allmänhet transparent. Då ska tillgångarna behandlas som om bildaren ägde dem direkt om han är bosatt i Sverige. Nu har vi inte längre någon förmögen-

Vita huset jagar skattesmitare.

hetsskatt i Sverige men det kan bli kapitalinkomstskatt med 30 procent på ränta, utdelningar och kapitalvinster.

Det andra fallet är när trusten inte är upplöslig (irrevocable) och inte har bildaren som förmånstaggare; då kan den vara jämförbar med en svensk familjestiftelse. I så fall kan utbetalningar till den som är bosatt i Sverige och har fyllt 18 år beskattas som "periodiskt understöd". En sådan utbetalning ska tas upp som inkomst av tjänst och beskattas någonstans kring 32 och 57 procent. Utbetalning från familjestiftelse till den som är under 18 år, eller över 18 men inte har avslutat sin utbildning, är dock skattefri i Sverige.

För att inte svenska arvingar ska råka ut för denna drakoniska beskattning kan det vara lämpligt att i testamenten ge dem annan egendom än genom trustar. Om trusten är upplöslig är det viktigt att alla inblandade som är bosatta i Sverige förstår det och tar upp sin del av inkomsterna. - Om man skulle ha glömt det är det inte för sent att göra själv rättelse.

CECILIA GUNNE

Skattejurist

Catella Sponsor AB

FOTO RÖREM

CECILIA GUNNE I SKATTER

Cecilia är skattejurist på **Catella Sponsor AB** och sakkunnig i expertpanelen på www.sviv.se

E-post cecilia.gunne@catella.se | Webb www.sponsorab.com

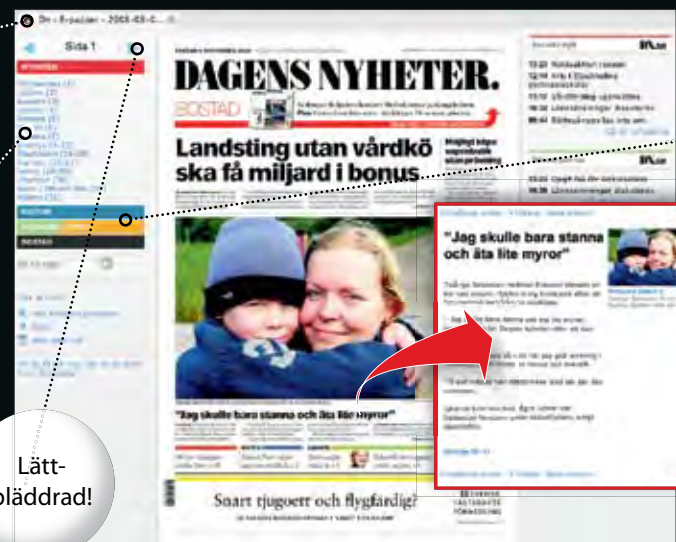
Läs hela Dagens Nyheter elektroniskt eDN GRATIS I EN MÅNAD

Bara för dig som bor utomlands

Hela DN digitalt, eDN varje morgon i din inkorg. Klicka och läs hela tidningen.

Alla artiklar, reportage och annonser, precis som i pappers-tidningen.

Lätt-bläddrad!

Alla bilagor, även På Stan, DN Bostad, DN Motor, DN Söndag, Din Ekonomi och Mera Sport

Lättläst! Klicka och läs.

Så här enkelt beställer du eDN gratis i en månad:
Fyll i din e-postadress på www.dn.se/sviv

10:e uppdaterade upplagan av Bosättning utomlands

Ny Uppdaterad upplaga!
(Febr. 2006 Sellin)

Den nya upplagan är uppdaterad på alla områden. I boken finns även en praktisk checklista och alla viktiga adresser inför utlandsflytten.

Författaren Kerstin Gustafsson har under många år varit ansvarig för Föreningen Svenskar i Världens rådgivning till in- och utflyttare. Hon är också grundare av och chef för företaget UtlandsBosättning AB.

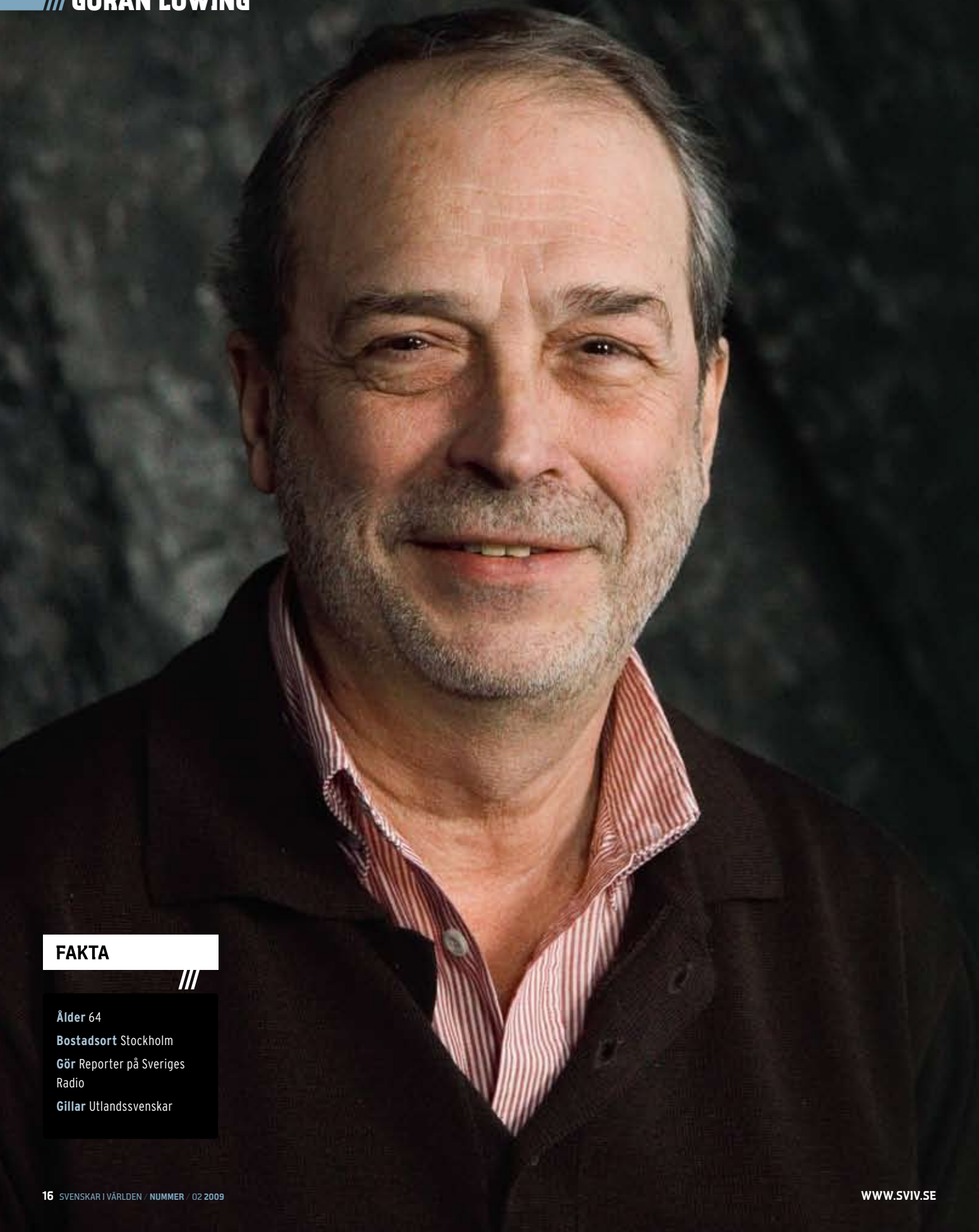
Ja, tack var god skicka:
.....ex av Bosättning utomlands
.....ex av Återflyttning till Sverige
 Är medlem och betalar 275:-/st
 Är inte medlem och betalar 325:-/st
Exkl.porto och exp.avg.

Namn.....
Företag.....
Adress.....
Postnr.....Ort.....

Beställningen kan även skickas via fax 08-660 52 64 eller via post svenskar.i.varlden@sviv.se

Plats för porto

Svenskar i Världen
Box 5501
114 85 Stockholm

FAKTA

///
Ålder 64

Bostadsort Stockholm

Gör Reporter på Sveriges
Radio

Gillar Utlandssvenskar

Radio Sweden

- 71 år i utlandssvenskarnas tjänst

TEXT ANDREAS HERMANSSON

Radio Sweden har gått i graven. Åtminstone för tillfället. SVIV har träffat den välkände radiomannen Göran Löwing för en tillbakablick - och han utesluter inte att Radio Sweden kan komma att återuppstå i någon form.

Den sista mars i år tystnade Radio Swedens sändningar, efter 71 år i etern som utlandssvenskarnas röst från hemlandet och Sveriges Radios äldsta bevarade institution tillsammans med Ekot.

När sändningarna inleddes 1938 kallades Sveriges Radio för Radiotjänst. Det var en tid fylld av oro. När andra världskriget bröt ut året därpå blev utlandssändningarna genast en relevant informationskälla för de svenskar som befann sig utomlands. Sändningarna blev därför dagliga och gick ut på franska, engelska och tyska för att återge en korrekt bild av vad som pågick i Sverige till en så stor publik som möjligt.

1967 började man sända på ryska. Det kalla kriget var i full blom och ryska åhörare tydde sig till Sveriges Radio för att hitta västerländska nyheter. Dagliga sammanställningar av nyheter och skildringar av hur Sverige förändras var också ett viktigt uppdrag som Radio Sweden genomförde.

I början av 70-talet började Göran Löwing, som kom att bli sändningarnas stora profil, jobba med Radio Sweden efter studierna vid journalisthögskolan, där han bland annat var klasskamrat med blivande nyhetsankaret Claes Elfsberg.

- Det har varit väldigt varierande och stimulerande arbetsuppgifter. Vi har ju fått arbeta med allt intressant som har hänt samhällsmässigt. Det har också känts viktigt att få

vara en del av nyhetsrapporteringen till utlandssvenskarna, det är ju en grupp som växt för vart år som gått, säger Göran Löwing.

- Vi har alltid gjort egna intervjuer och reportage som vinklats utifrån utlandssvenskars intressen och perspektiv inför exempelvis val. Det är en service som kommer att falla bort i och med nedläggningen.

1994 kidnappades Danny Applegate och Tommy Turving av Farc-gerillan på väg till sitt arbete på ett kraftbygge i Colombia. De tvingades vandra omkring med gerillan i djungeln i fem månader, men som tur var tilläts de att lyssna på Radio Sweden flera gånger om dagen. Gerillan var intresserad av publiciteten kring kidnappning, medan Applegate och Turving fick en livsviktig länk till hemlandet och sina anhöriga. Vid ett flertal tillfällen fick de också personliga hälsningar framförda av Göran Löwing i sändningarna.

- Det är viktigt för oss utlandssvenskar att ni finns, sa Danny Applegate tacksamt i en radiointervju strax efter frisläppandet.

Såväl han som Turving menade att radion hjälpt dem att hålla modet uppe under fångenskapen.

- Vi kunde sända dem hälsningar och ge direkt information om vad som pågick i arbetet med att få dem frisläppta. De var mycket tacksamma och bjöd ner mig till Colombia för att besöka dem när de väl blivit fria. De tyckte att vi fått

Under en reportageresa åkte Göran förbi forne president Reagans föräldrahem av en slump.

en personlig relation via radion. Det var väldigt minnesvärt att få flyga ner och möta dem, en speciell händelse, berättar Löwing och fortsätter:

- En annan gång jag insåg att vi betydde något var under den första Kuwaitkrisen. Vi körde extrasändningar då med, så folk fick skicka personliga hälsningar till de svenskar som satt fast i krisområdet och vi kunde ge dem information som kanske var svår att få tillgång till på plats.

Löwing menar att det är med snudd på överväldigande känslor som han

kommer att tänka tillbaka på tiden med Radio Sweden och resorna kring världen. Han berättar om hur han mött tacksamma svenska fans som gett honom varma välkomnanden världen över. Lika trevligt var inte beskedet om att Radio Sweden skulle läggas ned.

- Det kom överrumplande, i och med att vi fick reda på det via ett misstag. Vi hade firat 70-års jubileum året innan, med högtidstal om hur bra vi är, och någon månad senare fick vi pris från Radioakademin.

- När ett protokoll sedan lades ut på intranätet med information om att våra sändningar skulle avvecklas så kom det ju väldigt oväntat. Det var inget som någon flaggat för, det kändes som att vi fick beskedet lite bakom ryggen. Dessutom var det någon vecka innan jul, precis när folk skulle gå på ledighet, så det var sämsta möjliga timing på alla sätt.

Löwing har full förståelse för att besparingar måste göras inom allehanda områden, men anser att det skulle kunna gå att åtminstone fortsätta sammanställa Radio Swedens veckosammanfattningar samt några av specialprogrammen även utifrån den nya budgeten, om bara nedskärningarna planerats annorlunda. Det finns även vissa planer på att diskutera detta under hösten med redaktionschefer och SR:s ledning för att se om det trots allt kanske kan gå att starta upp dessa delar av Radio Sweden igen.

- Jag hoppas även kunna samla vårt gamla redaktionsråd under hösten för att se om vi kan hitta någon lösning på detta.

- Jag tror att det är taktiskt fel att utesluta en så pass stor grupp som utlandssvenskarna, särskilt med tanke på att de blir alltför för vart år som går. Det lämnar ett stort hål i bevakningen, och om inte vi täcker den biten kommer säkert något kommersiellt mediat hus att ta för sig.

Löwing ställer sig även frågande till beslutet om nedläggningen av de svenska konsulatet i New York och Los Angeles. Han menar att det även där kan röra sig om besparingar som kan bli kostsamma på sikt.

- Vad gäller både Radio Sweden och konsulatens öden så sparar man pengar på ett sätt, men jag tror alltså att man förlorar på ett annat. Framförallt konsulatet i New York har ju haft rykte om sig att främja svensk affärsverksamhet i USA väldigt mycket.

- Däremot tycker jag att man kan fråga sig om vi verkligen behöver ambassader i alla EU-länder i och med att unionens lagar och regler blir allt mer likartade?

- Åtminstone borde de nordiska länderna kunna samordna sina representationer under samma tak i ett fler fall. I Berlin sitter de ju redan tillsammans och det verkar fungera bra.

Var du än befinner dig i världen kan du studera språk hos oss!

Engelska?

Portugisiska?

Tyska?

Franska?

Ryska?

Italienska?

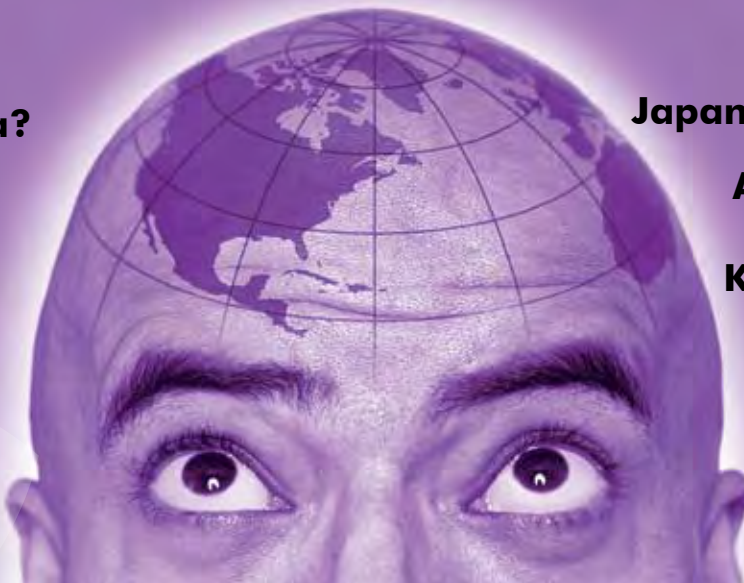
Spanska?

Japanska?

Arabiska?

Kinesiska?

Svenska?

HÖGSKOLAN
DALARNA

Vill du veta mera? Besök www.du.se/sprak

SWEA[®]

**Världsvid vänskap
Global kompetens
Lokalt stöd**

Swedish Women's Educational
Association International, Inc.
www.swea.org

**Vi Sweor är idag
8 500 kvinnor!
Av alla sorter och åldrar.**

Utflyttade, medföljande,
i karriären, på kort eller
långt utlandsuppdrag,
studerande, forskare,
funnit vår livspartner
hemma eller utomlands,
nyligen eller för länge
sedan, hemflyttade till
Sverige igen eller väntar
på utlandsstationering.
Alla är vi svensktalande
kvinnor, som bor eller
har bott utomlands.

SWEA

**En träffpunkt och ett
kontaktnät som gör livet
utomlands lättare.**

**Vill Du bli SWEA-medlem?
E-posta till kontaktswea@swea.org
eller till någon SWEA-avdelning:**

arizona, athens, atlanta, austin,
bangkok, barcelona, beijing,
belgium, berlin, boston, budapest,
chicago, costablanca, dallas,
denver, dubai, florida, frankfurt,
geneve, goteborg, hawaii, holland,
hongkong, houston, irland, israel,
istanbul, japan, kualalumpur,
kolnbonn, lasvegas, lissabon,
london, losangeles, luxemburg,
madrid, malaga, mallorca, malmo,
marbella, michigan, milano,
minnesota, moskva, munchen,
newjersey, neworleans, newyork,
northcarolina, orangecounty,
oslo, paris, perth, philadelphia,
rimini, rivieran, rom, sandiego,
sanfrancisco, santabarbara, seattle,
seoul, singapore, southafrica,
stockholm, tampabay, telemark,
toronto, tunisien, vancouver,
vilnius, virginibeach, vasteras,
warszawa, washingtondc, wien,
zurich, orestad, office, info

@swea.org

The Stockholm

MEETING

TEXT ANDREAS HERMANSSON FOTO LARS FALCK

Två hektiska dagar blev det när SVIV arrangerade The Stockholm Meeting. Vi fanns givetvis på plats när The Europeans Throughout the World kom till huvudstaden för att diskutera en gemensam handlingsplan.

Den 14-15 maj stod SVIV värd för *The Stockholm Meeting*, där representanter från EU-ländernas landsorganisationer och paraplyorganisationen The Europeans Throughout the World (ETTW) fanns på plats.

Det blev en mycket intressant och givande konferens där vi tillsammans med våra europeiska systerorganisationer lyckades enas kring en gemensam handlingsplan, kallad *The Stockholm Recommendations*.

- Det har varit en mycket gynnsam konferens och vi har fått uppleva en otrolig gästvänlighet och varma välkomnanden av vår systerorganisation SVIV och av den svenska regeringens representanter som deltagit, konstaterade ETTW:s president Enrique Barón Crespo, tidigare president i Europaparlamentet, efter konferensen.

THE STOCKHOLM MEETING

Enrique Barón Crespo och Karin Ehnбом-Palmquist.

- Vårt mål är att eliminera den diskrimination och de barriärer som kan uppstå när européer flyttar från sitt hemland. Vi har kommit långt i vårt arbete, men det finns mycket kvar att göra, konstaterade Barón Crespo, som nu ska överlämna stockholmsrekommendationerna till nyvalda parlamentariker och EU-kommissionen.

Barón Crespo och Svenskar i Världens generalsekreterare Karin Ehnбом-Palmquist var överens om att det gemensamma samarbetet kommer att göra organisationerna och rekommendationerna starkare.

I dag bor kring 30-50 miljoner européer någon annanstans än i sitt hemland, ingen vet exakt hur många det rör sig om. Det motsvarar invånarantalet i ett större europeiskt land. Därför är det också viktigt att det sätts fokus inom EU-politiken på att förbättra villkoren för alla dessa personer.

- Vi anser att Europas nationer och regeringar, framförallt Europaparlamentet, behöver ge ett politiskt erkännande till den stora andel europeiska medborgare som i dag lever någon annanstans än sitt hemland. Särskilt med tanke på att många har flyttat just på grund av

den fria rörlighet som EU uppmuntrar, konstaterade Simon-Pierre Nothomb, generalsekreterare i ETTW.

- Att så många företagsamma européer i dag saknar grundläggande rättigheter som att kunna rösta i sitt hemland är upprörande. Ett av de största problemen är att så få utomstående känner till att de här problemen existerar, menade Nothomb.

Villkoren för utflyttade européer skiljer sig enormt från land till land. Exempelvis skiljer sig reglerna kring rösträtt markant i de olika länderna. Vissa utflyttade européer har inte ens möjlighet att rösta. Det kan konstateras att Sverige ligger i framkant på just den biten, medan andra medlemsländer har bättre villkor för utflyttade medborgare på andra områden. Även situationen för organisationerna skiljer sig enormt. Den grekiska falangen får exempelvis statligt stöd, vilket inte är möjligt i Sverige i dagsläget.

- Vi har en märklig relation till staten. De ger oss pengar men vi tycker ändå inte om dem, skämtade en grekisk representant under ett tal.

Det var i samråd med The Europeans Throughout the World, som även firar 25 år som organisation, som SVIV arrangerade denna två dagar långa konferens som lockat representanter från liknande intresseorganisationer från en rad olika EU-länder.

Konferensen innefattade bland annat möten och diskussioner med ett flertal europeiska ambassadörer, ett möte med Anna Kinberg-Batra, ordförande i riksdagens EU-nämnd, ett anförande från EU-minister Cecilia Malmströms statssekreterare Maria Åsenius, samt samtal med Charlotte Cederschiöld från Europaparlamentet.

Under den första kvällen avnjöts även en jubileumsmiddag för ETTW på Djurgårdsbrunns värdshus. Dagen därpå gavs möjligheten för dem som stannade kvar i Stockholm att besöka Regina spaghetti opera, vilket uppskattades mycket. Eller som ETTW:s Hans Jørgen Helms uttryckte sig:

- Jag tackar för ett excellent arrangemang som var mycket uppskattat av alla deltagare. Dessa dagar kommer att leva kvar i våra minnen länge. The Stockholm Meeting kan komma att bli en milstolpe i ETTW:s historia.

Delar av ETTW:s styrelse framför EU-loggan.

THE STOCKHOLM RECOMMENDATIONS

Rösträtt

Alla EU-medborgare ska ha rätt och möjlighet att rösta i hemlandets nationella och regionala val oavsett var i världen de bor.

Alla EU-medborgare ska kunna välja om de vill rösta på kandidaterna i Europaparlamentsval från det EU-land de bor i, eller från sitt hemland. Praktiska möjligheter att rösta ska erbjudas alla EU-medborgare, oavsett var de befinner sig i världen.

Multipla nationaliteter

Alla EU-medborgare ska ha rätt till multipla medborgarskap i tillbörliga fall.

Diplomatiskt och konsulärt skydd

Alla EU-medborgare ska vid behov erbjudas likvärdigt skydd från alla EU-länders ambassader och konsulat runt om i världen.

Detta ska även gälla fängslade personer, som ofta är särskilt utsatta. Rättegångar som äger rum i tredje parts-land ska övervakas nära och legal hjälp skall erbjudas den åtalade. Om möjligt ska eventuellt straff avtjänas i hemlandet.

Socialt skyddsnät

EU-patienter ska själva kunna välja vilket EU-land de vill få sin sjukvård i, oavsett vilket land de betalat skatt eller sjukvårdsförsäkring i tidigare.

Pensioner

Utbetalning av pension skall vara säkrad till alla utflyttade EU-medborgare som går i pension, oavsett var i världen de bosätter sig. Alla regler som kan leda till dubbelbeskattning ska avskaffas. Särskild uppmärksamhet skall ges till dem som flyttat utomlands på grund av partners arbete, så att deras rättigheter upprätthålls.

Generalsekreteraren hälsar Teresa Ivars välkommen.

Maria Åsenius och Ulf Dinkelspiel med generalsekreteraren.

Paneldiskussion.

Utbildning

Möjligheten att få modersmålsundervisning skall utökas så att reglerna täcker alla barn till EU-medborgare för att säkerställa att barnen ges möjlighet att bibehålla sitt hemspråk och kultur.

Många utbildningar anses endast meriterande i det land utbildningen genomförts. Det pågående arbetet med att ge diplom, kurser och utbildningar samma status i alla EU-länder bör intensifieras.

Lagar

Utflyttade EU-medborgare ska ha rätt till kompetent juridisk assistans vid behov.

Familjelagarna bör synkroniseras mellan medlemsländerna, framförallt reglerna som gäller vid eventuella vårdnadstvister.

Motstridiga lagar mellan olika EU-länder gällande arv och dubbelbeskattning bör harmoniseras.

Administration

Alla EU-organ bör ha expertis om utflyttade EU-medborgares särskilda problem och frågeställningar.

EU-kommissionär

I dag bor mellan 30-50 miljoner EU-medborgare i något annat land än sitt hemland. Därför kräver vi att få en egen EU-kommissionär som specifikt bevakar frågor som rör utflyttade EU-medborgare.

Årets Svensk 2009
- Dr Hans Blix

JURYNYS MOTIVERING:

Priset Svensk i Världen tilldelas personer som gjort särskilt framstående insatser på den internationella arenan. Dr Hans Blix är en mycket värdig mottagare av utmärkelsen 2009.

Han har under en lång karriär verkat för fred och demokrati och för att stärka Sveriges ställning internationellt.

Hans vittnesmål inför FN:s säkerhetsråd innan invasionen av Irak 2003 blev mycket uppmärksammat. Hans Blix visade där prov på en orubblig vilja och integritet i sin strävan att återge sanningen i en mycket pressad situation.

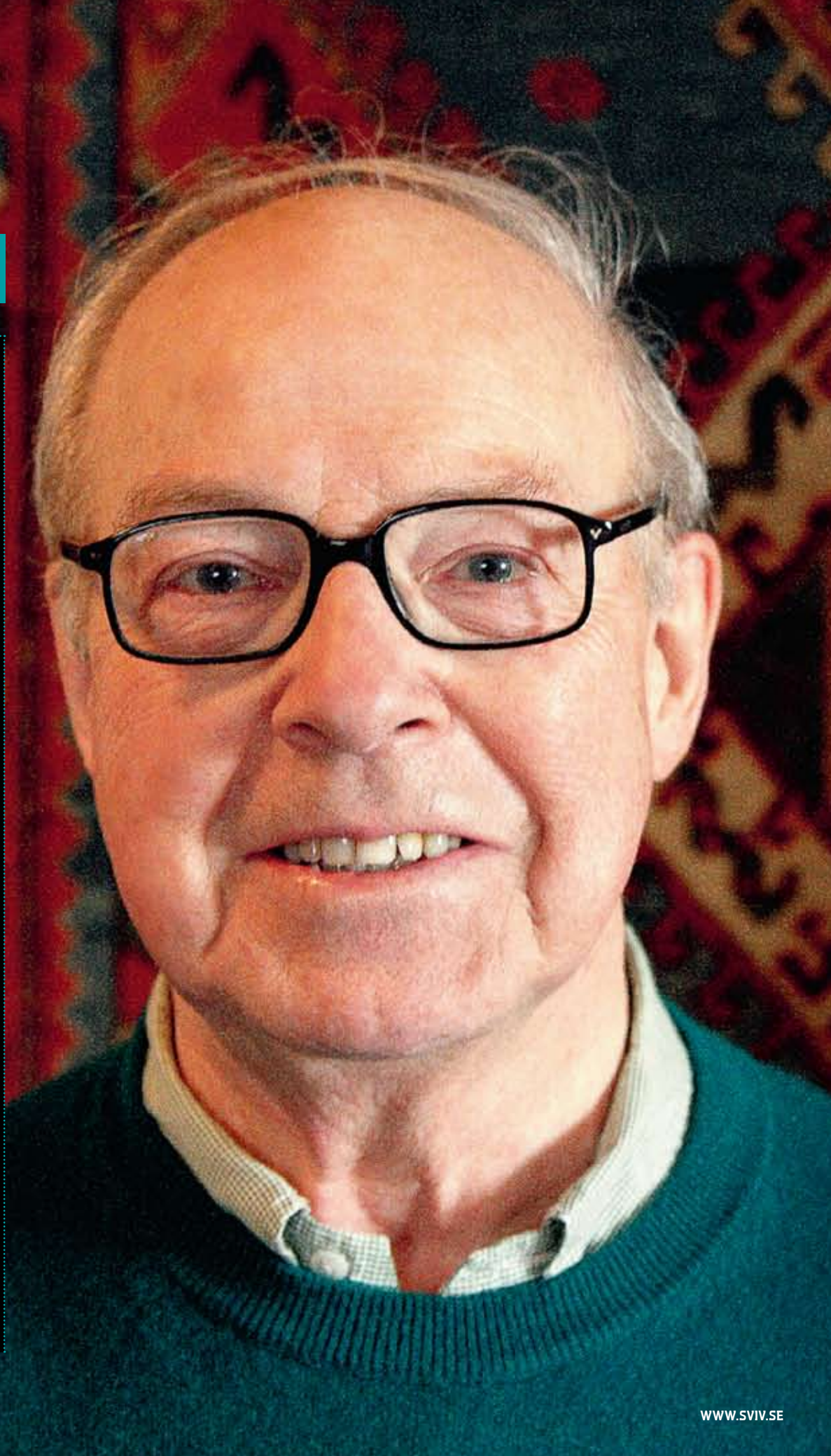
När Hans Blix nu reser runt världen och föreläser om vikten av nedrustning och internationellt samarbete är det med robust pondus, kraftfull energi och, inte minst, stor ödmjukhet.

Dr Hans Blix är en eminent representant för Sverige i Världen.

- Det är smickrande. Jag var hemma, telefonen ringde och jag blev glatt överraskad när jag svarade. Det var inget jag hade väntat mig. Det är ett väldigt roligt pris att få för mig, särskilt eftersom jag har vistats mycket utomlands, har mött många utlandssvenskar och vet hur livet ter sig som utlandssvensk. Man kan väl säga att arbetets resultat är en belöning i sig, men det är givetvis roligt med erkännanden också, säger Hans Blix.

FOTNOT:

Årets Svensk i Världen delas ut av Föreningen Svenskar i Världen. Juryn består av föreningens styrelse. Juryns motivering har kortats för att passa formatet. Hela motiveringen kan läsas på www.sviv.se

Årets svensk i världen 2009: Hans Blix

TEXT ANDREAS HERMANSSON FOTO ULF BENGTTSSON/CBCCOM

Årets Svensk i Världen är en man som i början av 2000-talet ledde jakten på massförstörelsevapen i Irak. I dag är han en engagerad föreläsare, författare och världsförbättrare. Svenskar i Världen gratulerar Dr Hans Blix.

Han var namnet på allas läppar efter att den kommission han ledde avlade sina rapporter om eventuella massförstörelsevapen i Irak. Ömsom hyllades han, ömsom kritiserades han hårt. I USA klagades det på att han inte var tuff nog mot Saddam Hussein, medan man i Irak tyckte att han ställde till med oreda. Den enorma pressen och uppmärksamheten bekom dock inte Årets Svensk i Världen, Hans Blix. Han stod stark och agerade kraftfullt i alla läger.

- Ja, vi var väl inte populära i alla läger direkt, det kan jag inte påstå. Framförallt den amerikanska pressen var väldigt skarp och frän i sin kritik. De flådde oss levande.

- Det var aldrig svårt att hantera. Vi hade ett mandat givet av FN:s säkerhetsråd och det efterföljdes. Många av deras medlemmar uppskattade vårt arbete och ville ju inte sanktionera kriget. Det fanns en majoritet emot och våra inspektioner hade stor betydelse för att den majoriteten uppstod.

- Det fanns aldrig någon tvekan om vad vårt jobb var och säkerhetsrådet riktade heller aldrig någon kritik mot oss, inte heller de amerikanska var av annan åsikt. Vi var i Irak för att återge en sann bild av Saddams vapeninnehav och det gjorde vi. Egentligen är det ganska konstigt att man kan bli berömd genom att tala sanning.

Nu, nio år efter att Kofi Annan kallade ut Blix från sin pension för att börja planera inför uppdraget mitt i hetluften, är Årets Svensk fortfarande högst aktiv som författare, föreläsare och styrelsemedlem. Blix är även mycket engagerad i framtidens möjligheter och utmaningar, och även om hans internationella föreläsningar runt om i världen oftast kretsar kring nedrustningsfrågor har han även ett föredrag som också innefattar miljö-, befolknings-, och energifrågor. Det är problem som på

många sätt är relaterade till varandra.

- Det är spännande områden. Kan jag dra ett strå till stacken så är det väl värt allt arbete, konstaterar den energiske 80-åringen (han fyller 81 den 28 juni).

Vis av erfarenhet från sitt eget arbete (Irak invaderades trots att Blix och hans team inte fann några spår av kärnvapen i landet) driver han bland annat tesen att världens ledare långt mer ofta borde ta fasta på de råd och slutsatser som dras av tillsatta kommissioner och forskningsgrupper inom diverse områden.

- Tjänstemän och ämbetsmän är till för att skapa beslutsunderlag. De folkvalda får ta besluten, men de behöver göra det utifrån ett väl underbyggt researchmaterial.

När vi möter honom vid hissen i trapphuset till hans och frun Eva Kettis lägenhet i Stockholms hjärta kommer Blix precis från ett möte på Arlanda. Han konstaterar att det blir en allt vanligare resrutten då många utländska deltagare föredrar flygplatsen som mötesplats eftersom det innebär att de slipper ta sig tur och retur till stadskärnan innan de ska resa vidare.

Historien om Hans Blix internationella karriär påbörjades tidigt, efter en jur kand vid Uppsala universitet bar färden så småningom vidare till Columbia och Cambridge, där han tog en doktorsexamen i filosofi 1958. Två år senare blev det ännu en doktorstitel, den här gången i Uppsala. Ämnet var folkrätt. Då var han 32 år gammal.

- Jag tillhör den första generationen som hade möjligheten att bli kosmopolitaneer och se stora delar av världen. Det har varit en stor ynnest, menar Blix.

Efter studierna blev det en rad olika jobb, mestadels inom Utrikesdepartementet. Under Blix tid på UD pågick kalla kriget för fullt. Det var en bister period för världen där ett konstant hot om kärnvapenkrig överskuggade all diplomatisk kommunikation mellan de två supermak-

terna USA och Sovjetunionen. Blix menar att detta var en ytterst farlig period.

- Många anser att det aldrig var någon riktig fara, men min uppfattning är att det var lika mycket slump, tur och tillfälligheter som gjorde att ingen tryckte på knappen. Under Kuba-krisen kunde det lika gärna ha blivit kärnvapenkrig, säger Blix.

- Det största som har hänt under min livstid är att det kalla kriget tagit slut. Det finns fler aktörer och världen är till viss del mer svåröverskådlig, men det är ju inte så att vi i dag går och oroar oss över ett nytt världskrig.

- Som läget är nu tror jag att risken för ett kärnvapenkrig eller ett tredje världskrig är snudd på minimal. Det vi måste akta oss för är att få en ny uppdelning av världen där till exempel Kina, USA och Ryssland åter börjar kapprusta.

Blix menar att det i dag skulle vara fullt möjligt att, om inte nedrusta, åtminstone skära ned markant på vapeninköp. Han pekar på Brasiliens och Sydafrika nyinköpta jaktplan som exempel, och ställer sig frågande till om de helt enkelt inte bara är nya leksaker till militären.

”JAG ÄR FÖR KÄRNKRAFT, MEN EMOT KÄRNVAPEN”

- All begävnig som går åt till att tänka ut nya djävulsmaskiner istället för att utveckla ett batteri med verkligt stor kapacitet.

1978 utnämndes Blix till svensk utrikesminister i Ola Ullstens regering. Det blev dock bara ett år vid posten innan han gick vidare och aktivt verkade för att Sverige skulle behålla kärnkraften vid folkomröstningen 1980. Det är en ståndpunkt han vidhåller än i dag.

- Faktum är att jag alltid har känt mig väldigt grön. Jag känner oerhört starkt för miljön. Det är därför jag är för kärnkraft, den bidrar inte till koldioxideffekten. Om jag ska vara riktigt provokativ skulle jag snarare vilja hävda att kärnavfallet är kärnkraftens främsta tillgång. Det är så litet till sin volym att man kan ta hand om alltihop på ett korrekt sätt. Jag har en enkel kompass, jag är för kärnkraft, men emot kärnvapen.

- Avfallet från de fossila bräns-

lena hotar däremot vårt klimat. Utsläppen är så enorma till sin volym att det inte går att hantera på annat sätt än att släppa ut dem i atmosfären eller lägga dem på jordytan. Dessa utsläpp hotar vår existens redan inom 50-100 år.

- Befolkningsökningen är ett av de främsta skälen till att de här problemen uppstått, den eskalerar behovet av energi. Den här frågan är lite i skuggan för närvarande, men för att få bukt med miljöproblemen måste både energibehoven och befolkningsökningen beaktas.

1981 fick Hans Blix jobb som generaldirektör på International Atomic Energy Agency (IAEA), där han efterträdde den Kirunabördige doktor Sigvar Eklund och fick flytta till Wien där han smakade på livet som utlandssvensk.

- Österrike är ett mycket trevligt land och jag trivdes mycket bra där. Wien är en stad med rikt kulturliv och underbara omgivning.

Tidigare vinnare!

2008 Ann-Sofie von Otter, operasångerska

2007 Hans Rausing, grundare av Tetrapak

2006 Bertil Hult, grundare av Europeiska Ferieskolan, EF

2005 Jan-Ove Waldner, bordtennisstjärna

2004 Margot Wallström, EU-kommissionär

2003 Jonas och Robert af Jochnick, Oriflamekoncernens skapare

2002 Yngve Bergqvist, entreprenör

2001 Sven-Göran Eriksson, förbundskapten

2000 Håkan Lans, uppfinnare

1999 Benny Andersson och Björn Ulvaeus, kompositörer

1998 Adolf H. Lundin, entreprenör & företagsledare

1997 Astrid Lindgren, författare

1996 Peter Jablonski, pianist

1995 Agneta Nilsson, grundare av organisationen SWEA

1994 Torbjörn Lagerwall, professor och teknikforskare

1993 Lars Gustafsson, författare och professor

1992 Percy Barnevik, koncernchef ABB

1991 Lennart och Sonja Bernadotte, grevparet på Mainau

1990 Pontus Hultén, professor och museiman

1989 Ingvar Kamprad, grundare av IKEA

1988 Oscar Carlsson, missionär och uppfinnare

Då Blix tillträdde i Wien hade Iraks forskningsreaktor Osiraq nyligen bombats av Israel som ansåg att den var ett hot.

- Saddam höll på att forska för att framställa kärnvapen då. Kanske var det också detta som gjorde att Iran gav sig in på samma bana.

Det skulle dröja till 1991 innan Blix besökte Irak, då för att tillsammans med Rolf Ekéus förhandla om att ge IAEA och FN-kommissionen UNSCOM möjlighet att granska

landets vapenförråd.

- Saddam Hussein var en förfärlig diktator, en grym härskare, konstaterar Blix kort.

Antalet resor blev många under de 16 åren på IAEA i Wien. Inte bara i tjänsten, utan också till hustrun Eva som under några år arbetade i Wien, men sedan ingick i EFTA-sekretariatet i Geneve, sen kom till Bryssel innan hon återvände till UD i Stockholm. Som många utlands-svenskar tvangs paret Blix-Kettis vara särbos under långa perioder.

- Men jag visste hela tiden att jag en dag skulle återvända hem till Sverige och slå mig till ro. Det är här jag hör hemma, det är här mina rötter finns, konstaterar han med ett varmt leende.

Evas sista post inom UD var som ambassadör för Arktis- och Antarktisfrågor. Det var också i Antarktis paret var när Kofi Annan ringde och erbjöd Blix världens kanske otacksammaste jobb år 2000, det som ordförande för FN:s inspektionskommission UNMOVIC. Till en början stretade Blix emot, men lämnade en öppning till den dåvarande generalsekreteraren. "Det måste finnas någon yngre som kan

ta jobbet, men hittar ni ingen annan som säkerhetsrådet kan enas kring ställer jag upp" sa han. Kofi hittade ingen annan. Blix fick lämna pensionen och ge sig in i hetluften igen.

- Jag, liksom de flesta andra, trodde nog på hösten 2002 innan vi släpptes in att det var mycket tänkbart att det fanns massförstörelsevapen i Irak. Varför skulle de annars ha burit sig åt som de gjorde?

- Men allteftersom vi inspekterade och såg fler platser utan att hitta någonting blev vi skeptiska. När general Colin Powell höll sitt berömda anförande i säkerhetsrådet var det mycket vi tyckte verkade tivelaktigt. En av mina kollegor kunde även påvisa att vissa av de dokument som presenterats var rena förfalskningar.

Blix talar om vikten av att ta beslut utifrån en sann bild av verkligheten.

- Irak är fortfarande ett orosmoment. Den enda vinsten man kan se av kriget är att Saddam försvann, men avlägsnandet av honom ledde till en situation som kan liknas vid inbördeskrig.

- Nu hoppas ju alla att de olika fraktionerna ska komma överens och inse att de måste göra upp

FOTO L. KRACHT BANKER

sinsemellan, men man kan ju ställa sig frågan om inte anarki ibland kan vara värre än tyranni. Anarki är vad Irak haft under en lång tid och det har vållat väldigt många döda. Saddams tyranni var vidrig, men den var mera förutsägbar och färre människor dog.

Den opponerande balansmakt Irak tidigare utgjorde gentemot Iran anses också vara det främsta skälet till att Saddam Hussein länge hölls under armarna av USA. Forne försvarsmi- nister Donald Rumsfeld, känd för sin hårda linje i kampen mot terrorism, gjorde exempelvis flera besök hos diktatorn under 90-talet och talade vänligt om Hussein.

Blix anser att Barack Obama och hans administrations inledande försök att förbättra de svårt ansträngda dip- lomatiska relationerna i regionen har varit förtjänstfulla. Blix talar om en mjukare och mindre hotfull ton och han anser att det finns ett rationellt tänkande i Washington i dag som saknades för ett år sedan.

- Därmed inte sagt att de når alla sina mål. De kräver att Iran ska av- veckla sina program för anrikning av uran, och det tror jag också vore vore det bästa. Mellanöstern skulle må bra

av att vara en zon fri från både an- rikning och kärnvapen. Det vore inte orimligt om israelerna avstod från sina kärnvapen i utbyte mot att alla andra avstår från anrikning.

- Israel är förvisso inte på den våglängden i dag men det är möjligt att de hamnar där. Alternativet som de talar om, att en dag tvingas bomba olika anläggningar i Iran, är avskräck- ande.

Det är som ni vid det här laget märkt dock långt ifrån endast vapen- frågor som intresserar denne man. Trots världens alla problem är det ändå med tillförsikt som Blix ser på världens framtid. Han poängterar att allt större delar av världen lever i fred för vart år som går.

- I det gamla Grekland kunde man föra krig om en kvinna, Helena av Troja, i dag för inte länder krig om kvinnor. På 1200-talet nackade vi varandra rätt friskt innanför Sveri- ges gränser. I dag är det snudd på uteslutet att vi skulle kunna få krig i Europa. USA slogs ofta med Mexiko, det är otänkbart i dag.

- Det finns många oroshärddar kvar, som Taiwan och Kina, Kashmir mellan Indien och Pakistan samt

En fredligare värld

HANS BLIX MENAR ATT MÅNGA AV DE VANLIGASTE KRIGSFAKTORERNA HAR FÖRSVUNNIT.

GRÄNSKRIG

Numer är det mestadels i regioner där gränsdragningen fortfarande är luddig som den här typen av konflikter uppstår. Ett sådant krig i Europa ter sig otänkbart.

TERRITORIEKRIG

Att erövrta länder och områden hade tidigare hög prioritet för kungar och ledare. Kolonialiseringstiderna är över. Däremot kan krig fortfarande inledas i syfte att åstadkomma ett regimskifte.

SJÄLVSTÄNDIGHETSKRIG

Praktiskt taget alla gamla kolonier är i dag självständiga.

RELIGIONSKRIG

Korståg och jihad är företeelser som tillhör det förflutna.

mellanöstern och Afrika, fast sakta men säkert hittar nationer allt oftare fredliga lösningar på sina tvister. Tack vare ökat ömsesidigt beroende och pragmatism tycker jag att det på sikt ser ganska hoppfullt ut.

Hans Blix anser sig ha en stor upp- gift kvar. En bok till ska det bli, som ska handla om FN och internationell politik rent allmänt. Några memoa- rer finns det däremot inga som helst planer på.

- Nja, jag har levt ett bra liv. Jag är lyckligt gift, har trevliga och duktiga barn och har haft ynnesten att få upp- leva många världshändelser. Men det är ju inget unikt över mig som person, det finns många andra människor som levt långt mer intressant.

- Det som jag har sett och lärt mig inom politiken är däremot något som jag tycker det kan finnas ett värde i att förmedla.

Sådan är han Hans Blix, ödmjuk inför livet och sin roll i världen. En mycket värdig Årets Svensk i Världen helt enkelt.

Bli medlem i

SVENSKAR

I VÄRLDEN

Som medlem i Föreningen Svenskar i Världen får du tillgång till en rad olika förmåner av högsta klass.

SKATTERÅDGIVNING

När det gäller praktisk, ekonomisk och juridisk rådgivning kan Föreningens medlemmar kontakta Kerstin Gustafsson, Utlandsbosättning AB.

Tid för rådgivning:

måndag - fredag kl. 09.00 - 17.00. Lunch mellan 12.00 - 13.00. Kortare rådgivning på dessa tider är kostnadsfri för medlemmar. Längre utredningar och genomgångar debiteras, dock med rabatt för medlemmar.

KONTAKTA KERSTIN PÅ TEL

Tel +46-(0)8-665 49 00

Fax +46-(0)8-663 09 00

E-post kerstin@utlbos.se

EXECUTIVE HEALTH SWEDEN AB

Executive Health arbetar med tidig upptäckt av allvarliga sjukdomar med hjälp av den mest avancerade tekniken som finns i dag, och en mycket omfattande läkarundersökning.

Läs mer på www.executivehealth.se om detta avancerad screeningprogram mot allvarliga sjukdomar.

En Executive Health undersökning kostar 29 500 kr. Som SVIV-medlem får du (under år 2009) 10 % rabatterat pris.

KONTAKTA EXECUTIVE HEALTH SWEDEN AB

Blasieholmsgatan 4A
111 48 Stockholm

TEL: +46-8 410 957 00

E-POST: info@executivehealth.se

DIRECT HEALTH - SJUKFÖRSÄKRING

Som medlem i Svenskar i Världen har du möjlighet att genom Direct Health teckna en internationell sjukförsäkring med medlemsrabatt.

KONTAKTA DIRECT HEALTH

Besök www.direct-health.biz/sviv för att få en offert. Har du/din familj/ert företag er försäkring hos ett annat försäkringsbolag kan vi med största sannolikhet erbjuda ytterligare rabatter på er nuvarande försäkring, kontakta Direct Health så gör vi analys.

För en komplett lista över medlemsförmånerna, besök www.sviv.se

Den motvillige europén

Ulf Dinkelspiel har nyligen släppt boken *Den motvillige europén*, som ger ett unikt perspektiv på 50 år av svensk utrikespolitik och skildrar de spännande förhandlingar som ledde fram till Sveriges medlemskap i EU.

TEXT ANDREAS HERMANSSON

Ulf Dinkelspiel, styrelseordförande i Svenskar i Världen och Europaentusiast, tycker om att ha många järn i elden. Han är den ende svensk som deltagit i central ställning i samtliga tre historiskt viktiga förhandlingar som föregick Sveriges inträde i EU den 1 januari 1995. Det har gett honom ett unikt perspektiv på landets nutidshistoria med EU-fokus. Nu har han skrivit en bok om sina upplevelser kring frihandelsförhandlingarna 1970-72, EES-förhandlingarna 90-92 samt medlemskapsförhandlingarna 93-94. Det är en skildring som belyser det politiska landskapet, aktörerna och de dramatiska händelseförloppen som föregick det svenska medlemskapet i unionen.

Som titeln *Den motvillige europén* antyder har det varit långt ifrån en friktionsfri resa när Sverige har närmats sig Europa. Dinkelspiel minns en tid när övriga världen bemöttes med viss skepsis av ett rikt Sverige som ansåg sig klara sig alldeles utmärkt på egen hand. Eller som författaren skriver i bokens förord:

Allt för ofta känner jag - inte minst i mitt eget land - att den grundläggande europatanken glöms bort och att det upplysta egenintresset får stå tillbaka för förenklade resonemang om vad den enskilde har att vinna eller förlora på ett fördjupat europeiskt samarbete. Kan den här boken bidra till ökad förståelse för det europeiska samarbetet och en mer nyanserad debatt har den tjänat ett viktigt syfte.

Dinkelspiel har fört anteckningar och sparat dokument ända sedan frihandelsförhandlingarna inleddes 1970. Även om det någonstans hela tiden funnits en tanke i bakgrunden på att det en dag kanske kunde bli en bok av det hela så "tog lättjan länge överhanden".

- När jag väl började skriva upptäckte jag att det var roligt, även om det också var jobbigt. I samband med att materialet blev alltmer homogent och att förlaget Atlantis tog sig an projektet ökade jag intensiteten i skrivandet. Det var för cirka 18 månader sedan, berättar Dinkelspiel.

- En kollega till mig som nyligen läst den sa "jag blir nästan vemodig, för det här skildrar nog den sista stora för-

handling som Sverige deltog i på egen hand". Nu förhandlar vi ju alltmer under EU-flagg, då handlade det om att hitta vår plats i Europa.

Under de dryga 40 år som hunnit passera sedan bokens inledningsparti har det hänt mycket i Europa, och i svenskens förhållningssätt till omvärlden. Dinkelspiel nämner murens fall, den fria rörligheten och säkrandet av freden som några exempel.

- Man ska inte glömma att när de första stegen kring en blivande union togs under 40- och 50-talet så var det för att säkra freden. Den tas nästan för given nu. Det ter sig mycket osannolikt att det skulle bli ett stort krig i Europa i dag. Men mycket har hänt de senaste 50 åren, så mycket kan hända de nästa 50 också. I stort har det mesta dock gått i rätt riktning.

Även i Sverige har det hänt en hel del.

- Det fanns länge ett drag av misstänksamhet och ett avståndstagande i synen på resten av Europa. Det beror väl på historien, på geografien och att vi förskonades från andra världskriget och tyckte att vi kunde klara oss på egen hand.

- I dag är Sverige mer europavänligt. Det finns utan tvekan en större förståelse för EU:s arbete i dag. Men, vi tillhör fortfarande ett av de mest EU-skeptiska medlemsländerna, dock är vi inte lika säkert cementerade på bottenplatsen längre.

Dinkelspiel poängterar även att inställningen till EU är mer positiv bland de yngre generationerna. Han berättar hur svenskar förr i tiden gärna sammanfattade övriga Europa genom tre K:n, Konservativt, Katolskt, Kapitaliskt. Det fanns en beröringsångest.

- Många var livrädda för öppna gränser och fria kapitalrörelser, utlänningar skulle komma och köpa våra sportstugor

sades det. Den oron är borta. Att man ska kunna resa, bo och studera fritt är sådant som yngre tar för givet i dag. Det är fantastiska landvinningar som uppnåtts.

- Den viktigaste insikten är hur beroende vi är av vår omvärld, och hur viktigt det är att vi är med. Det ömsesidiga beroendet är en del av vardagen och ska också vara det.

På en punkt står dock fortfarande Sverige, *Den motvillige europén*, fortfarande hårdnackat utanför det europeiska samarbetet. Euron. Även här tror Dinkelspiel ändå på en anslutning inom en överskådlig framtid.

- Det är nog ett beslut som kommer att mogna fram. Många har dragit slutsatser av den senaste finanskrisen. Då menar jag inte så mycket kronans fall, utan mer att den fluktuerat så mycket. För företagen, framförallt de små, är det väldigt jobbigt med en valuta som svänger upp och ner med 15-20 procent. Och privat har svensken blivit fattigare.

Den vanliga motargumentationen om att de svenska exportföretagen kan dra stor nytta av att kronan är så svag är enligt Dinkelspiel inget som gynnar samhället på längre sikt.

- Så är det alltid med devalveringar, momentant hjälper de exportföretagen, men om det vore en långsiktig lösning så skulle vi devalvera hela tiden.

- Våra möjligheter att påverka världspolitiken blir betydligt större när vi samarbetar med andra europeiska länder. Samarbete ger styrka mot bjässar som USA och Asien.

- Jag har också försökt spegla hur internationella förhandlingar går till, hur intressant, spännande och viktigt det arbete som genomförs på UD är. Kanske kan man se det som en motpol till den niddbild som uppvisades i tv-serien *Ambasadorerna*, avslutar Dinkelspiel med ett leende.

SPECIALERBJUDANDE

DEN MOTVILLIGE EUROPÉN TILL FÖRMÅNSPRIS!

Jag vill beställa exemplar av *Den motvillige europén* till förmånspriset **180 SEK** per exemplar, inklusive moms. Portokostnad tillkommer.

Ordinarie cirkapris i handeln är 290 SEK.

Namn:

Adress:

Postnummer:

Ort:

Namnsteckning:

➔ **Skicka, faxa eller eposta er beställning till:**

Bokförlaget Atlantis AB, Sturegatan 24, 114 36 Stockholm

TEL 08 - 545 660 70 | FAX 08 - 545 660 71 | mail@atlantisbok.se | www.atlantisbok.se

Din hälsa - en viktig fråga

Nytt nummer, nya hälsorön. I nyhetsflödet finns bland annat studier som antyder att koffein inte är så uppiggande som vi tidigare har trott.

TEXT HANNA SUNDBERG

FOLSYRA - BRA FÖR GRAVIDA

Sedan tidigare är det känt att en kost med högt intag av Folsyra före och under graviditeten minskar risken för missbildningar i centrala nervsystemet hos barnet. En ny studie visar nu att den även skyddar mot hjärtproblem. Folsyra är en B-vitamin som är viktig för fostrets hjärnas utveckling och återfinns i livsmedel som spenat, kål, bönor, bär och apelsiner. Äldre människor bör däremot undvika ett högt intag av folsyra, då det kan leda till brist på en annan b-vitamin, B12.

VISSTE DU ATT...

...din sov madrass väger dubbelt så mycket efter tio års användande. Viktökningen kommer från tappat hår, gammal hud, kroppsvätskor, sporer och bakterier. En normalperson tappar 1,5 miljoner skinn-celler per timme!

KOFFEIN - INGEN UPPIGGARE?

Brukar du ta en kopp kaffe när du är trött?

Eventuellt behöver du den inte. En ny studie, vars resultat publicerats i amerikanska forskarmagasinet Psychopharmacology, påvisar att försökspersonerna kände sig lika pigga på sockerpiller som koffein. Den enda effekt som kunde härledas till koffeinet var att ett fortsatt dagligt intag gjorde att studieobjekten slapp abstinensbesvär som till exempel huvudvärk.

VARNING FÖR LÄSK

Visst är det gott med en burk läsk ibland, men det kan lätt bli för mycket av det goda. Brittisk läkarexpertis går nu därför ut med en varning mot överkonsumtion av coca cola och annan läsk, då alltfler briter fått muskelproblem, oregelbunden hjärtrytm och benskörhet på grund av sitt läskdrickande. Utöver detta kan det höga sockerintaget som bekant även leda till håll i tänderna och diabetes.

LEV LÄNGE - BO I JAPAN

Enligt en ny rapport från WHO, världshälsoorganisationen, kommer ett barn fött år 2007 i Japan i genomsnitt att leva i 83 år. Det är dubbelt så länge som den förväntade livslängden i Sierra Leone.

Rapporten visar att barn yngre än 5 år står för nästan 20 procent av världens dödsfall, vilket är en starkt bidragande faktor till skillnaden i medellivslängd mellan olika länder. I 14 länder förväntas de nyfödda leva minst 81 år, förutom Japan är Sverige ett av dem. Övriga är San Marino, Australien, Island, Italien, Andorra, Frankrike, Israel, Monaco, Nya Zeeland, Norge, Singapore och Spanien.

15 länder fick en dystrare siffra, med en förväntad medellivslängd under 50 år. Förutom Sierra Leone ingår Afghanistan, Lesotho, Zimbabwe, Tchad, Zambia, Centralafrikanska republiken, Guinea-Bissau, Mozambique, Swaziland, Uganda, Burkina Faso, Burundi, Mali och Nigeria i den skaran.

ALFA MOVING

Välj den säkra vägen nästa gång du flyttar!

Alfa Quality Moving AB är din specialist när det gäller kompletta internationella flyttar.

Vi är en flyttfirma med fokus på säkerhet och kvalitet och är ett av de 10 största internationella flyttföretagen i Europa. Genom vårt globala nätverk av flyttfirmor kan vi ge service i alla delar av världen. Vill du ha en trygg flytt med gedigen kompetens, så lämna allt till oss!

Vårt namn är din trygghet. Alfa Quality Moving!

JONKÖPING +46 38-31 26 60
STOCKHOLM +46 8 534 711 30
GÖTEBORG +46 31-80 75 80
MÄLMÖ +46 40 39 43 50

Kontor även i NORGE, DANMARK, FINLAND

www.alfamoving.com

Fullständig
Högstadiundervisning
via dator sedan 1994
www.sofiadistans.nu

Sofia Distansundervisning

Alsnögatan 11 plan 5
116 41 Stockholm
Sweden

Tel: 08-555 777 00
Fax: 08-555 777 07
mail@sofiadistans.nu

ARCH AB

är ett konsultbolag som hjälper företag med företagsutveckling. **Arch har genomfört mer än 200 företagsprojekt inom Styrelse/Lönsamhet/Försäljning/Resultatlön.** Vi arbetar med företag och organisationer i Norden och på sikt i Europa. Många företag söker sig nu till oss så därför behöver vi utöka vår konsultstyrka med ytterligare två

SENIOR KONSULT

i egen verksamhet. Omfattning och arvodering enligt överenskommelse. **Arbetsuppgifter:** konsult/utbildare inom Lönsamhetsförbättring samt tillhörande konsultuppgifter. Du har ledningserfarenhet (t.ex. VD/Ekonomichef) och gedigen förståelse av företagsekonomi.

Frågor besvaras av Kent Eliasson
tfn: +46-8-585 708 00.

Ansökan skickas senast fredag 090618 till:
kent.eliasson@arch.se

eller **Arch AB, Dalagatan 7**
S-111 23 Stockholm

HEMSIDOR:

www.arch.se

www.businessexcellence.cc

www.loneguiden.com

Underbart att läsa svenska i Uppsala!

Carl Harris, student, utlandssvensk, 25 år, carljkharris@gmail.com

Om jag fick bara ett ord för att beskriva sommaren på UISS skulle jag använda "underbart"! Mina föräldrar kommer från Sverige och Nya Zeeland men jag växte upp i U.S.A. Jag har rest till Sverige många gånger och kunde prata bra svenska men hade aldrig lärt mig grammatiken eller att skriva. Det finns klasser för alla nivåer. På UISS deltog jag i svenska för utlandsvenska ungdomar, en special klass för de med en svensk bakgrund men har kanske bott utomlands i många år. Det visade sig att vi alla hade svenska mammor. Eleverna i min klass kom ifrån U.S.A., Kanada, Cypern, Schweiz, och Belgien.

Undervisningen var mycket intensiv, men så ska det vara om man vill lära sig språk. Det finns många aktiviteter nästan varje dag som gör att man lär känna svenska folket och kulturen. Uppsala är en väldigt vacker kulturstad. Till slut skulle jag rekommendera UISS med alla högsta betyg. Och om du är som mig och har en svensk bakgrund och kan prata lite så skulle jag säga att du måste komma!

Uppsala International Summer Session

Box 1972, 751 49 Uppsala • tel:+46-704375866/+31-6-22439491
e-mail: director@uiss.org • website: www.uiss.org

Katarina Prime-Linmarker

Katarina Prime Linmarker är Information and Cultural Officer på svenska ambassaden i Canberra. Sedan slutet av 2008 är hon också ombud för Svenskar i Världen.

Hur länge har du bott utomlands?

Jag har bott utomlands i flera omgångar, först i USA med min familj när jag var 9-10 år. Jag tror att detta påverkade mitt yrkesval och gav mig lust att resa och se mig om i världen. Jag började på Utrikesdepartementet på 1980-talet och flyttade till Geneve där jag tjänstgjorde i nästan 5 år. Efter tjänstgöring hemma på UD ett par år flyttade jag sedan ut 1990 och sedan dess har jag bott utomlands!

- Jag har varit posterad i Bryssel, Paris och så Geneve igen, där jag träffade min blivande man Geoff, som är australiensare. Till Australien flyttade jag 2001.

Vad är det bästa med ditt nya hemland?

Livskvaliteten och klimatet. Människorna, australiensarna är mycket easygoing - no worries, mate!

Vad saknar du mest med Sverige?

Familjen, släkt och vänner förstas. Vi försöker åka hem varje år. Annars, den rena luften, naturen och svenska råkor!

Vad gör du när du drabbas av hemlängtan?

Då åker vi till IKEA och får en frisk fläkt från Sverige! Det är 3 timmars bilfärd upp till närmaste, som ligger i Sydney så det blir inte så ofta. Jag har tillräckligt med Sverige att göra i mitt jobb så det är sällan jag får hemlängtan. Jag är också vice ordförande i den skandinaviska föreningen här i Canberra där vi för de svenska/skandinaviska traditionerna vidare och firar midsommar, valborg och lucia!

Vilket är det bästa tips du kan ge andra svenskar som ska flytta till Australien?

Tänk på att skydda er från solen som är otroligt stark här på södra halvklotet. Se till att skaffa Skype - där tjänar man in mycket på kostliga telefonsamtal. Och besök gärna ambassadens hemsida! www.swedenabroad.com/canberra Där lägger jag upp viktig information, tips och råd samt alla våra svenskrelaterade events.

AUSTRALIEN

BENTLEIGH
Lars Sandvik
Tel: +61-395573460
lsandvik@optusnet.com.au

SYDNEY
Annette Minards
Tel: +61-249 597905
minards@ozemail.com.au

CANBERRA
Katarina Prime-Linmarker
Tel: +61-2 6287 7762
katarina.prime-linmarker@foreign.ministry.se

BAHRAIN

MANAMA
Agneta Svanholm
Tel: +973-531085
swecon@batelco.com.bh

BELGIEN

BRYSEL
Elisabet Stael von Holstein
Tel: +32-2 353 05 51
stael@belgacom.net

Karine Henrotte
Tel: +32-87231323
Karine.Henrotte@skynet.be

BRASILIEN

RIO DE JANEIRO
Lars Magnusson
Tel: +55-21 25 21 98 43
lars.magnusson@swedishtrade.se

CHILE

SANTIAGO DE CHILE
Peter Landelius
Tel: +56-22314950
nancypeter@mi.cl

CYPERN

LIMASOL
Hans Nauchman
Tel: +357-25315710
hbnpol@spidernet.com.cy

Per Nehler
Tel: +357-25943659
katvoune@cytanet.com.cy

ESTLAND

REVAL/TALLINN
Anders Hedman
Tel: +372-5046900
anders@sirowa.ee

FRANKRIKE

BORDEAUX
Daniella Bumb-Caron
Tel: +33-6 732 520 14
daniellabumb@hotmail.com

MONACO
Pia Ribbhammar
Tel: +33-493605187
pia.ribbhammar@wanadoo.fr

NICE
Åke Almroth
Tel: +33-493364525
almroth@wanadoo.fr

PARIS
Anders Fogelström
Tel: +33-144550124
andersfogel@wanadoo.fr

THOUARS
Torbjörn Ihre
Tel: +33-5 4996 6437
torbjorn.ihere@eurotouch-eu.com

FÖRENADE ARABEMIRATEN

DUBAI
Ewa Haechler
Tel: +971 4 394 8010
ewahaechler@yahoo.com

Kerstin Lidén
Tel: +971- 4 394 54 07
liden@mailme.ae

GREKLAND

IALISOS, RHODOS
Elisabet Katsimbri-Helin
Tel: +30-24193087
rodosbo@hotmail.com

HONG KONG

HONG KONG
Inger Ström
Tel: +852-22349798
ingerstrom@yahoo.se

ITALIEN

GRAGNANO
Zara Järvström
Tel: +39-0523787842
jonas.zara@libero.it

MILANO
Birgitta Carlsson-Occella
Tel: +39-039-321813
sbmoccel@tin.it

KANADA

MONTREAL
Axel Berner
Tel: uppgift saknas
axelberner3@hotmail.com

TORONTO
Lars Henriksson
Tel: +1-4164898438
lars@norditrade.com

VANCOUVER
Anders Neumueller
Tel: +1-6047316361
anders@nordicway.com

QUEBEC
Jeanette Wetterling
Tel: +514-8455576
sverigenytt@hotmail.com

LITAUEN

VILNIUS
Jan Hansson
Tel: +370-52608645
jaha@takas.lt

LUXEMBURG

EHLANGE SUR MESS
Bengt Erik Hedberg
Tel: +352-26374704
hedberg@pt.lu

GREVENMACHER
Michael och Inger Mietzner
Tel: +352-750449
mietzner@pt.lu

MALTA

ST JULIAN
Lotta Hultberg
Tel: +35- 270 160 19
lottah1@yahoo.se

Ewa Helzen
Tel: +35 621 383 471
eb@helzen.com

MAURITIUS

MIVOIE, BLACK RIVER
Tommy Erixon
Tel: +230-4836000
toer97@intnet.mu

MEXIKO

MEXICO CITY
Carl-Otto Rydner
Tel: +52-5555208603
rydner@prodigy.net.mx

NORGE

RÖYJEN
Per Vatn
Tel: +47-974 255 88
oslo@blagulbar.se

POLAND

WARSAWA
Erik Rydmark
Tel: +48 22 850 90 73
erik@rydmark.eu

RYSSLAND

MOSKVA
Per Lundberg
Tel: +7-0952916197
plundberg@kremlingroup.ru

Mattias Lindström
Tel: +7-0951989842
mattias.lindstrom@memo.ikea.com

Lars Lönnberg
Tel: Uppgift saknas
larslonnberg@gmail.com

Frederick Runsten Lindblad
Tel: +7-0959734424
runsten@yandex.ru

NIZHNI NOVGOROD
Anna Sandström
Tel: +7 8312 102 467
sandstrom.anna@hotmail.com

PETERSBURG
Rikard Högberg
Tel: +7-812 326 9730
rikard@vana.se

SCHWEIZ

BERN
Elisabet Zeller
Tel: +41-319610429
elisabetzeller@bluewin.ch

Karin Jordi
Tel: Uppgift saknas
karinjordi@hotmail.com

Claës S:son Ankarcrona
med familj
Tel: +41-223611381
claes.ankarcrona@bluewin.ch

GENEVE

Erika Lundström
Tel: +41-798165175
l_erika@hotmail.com

Thomas Alexanderson
Tel: +41-223420002
talex@bluewin.ch

ZÜRICH

Birgitta Arve
Tel: +41-44 261 52 50
arve.consulting@active.ch

SINGAPORE

SINGAPORE
Johan Segergren
Tel: +65-65133398
johan_segergren@yahoo.se

SPANIEN

ALICANTE
Gunnar Mellquist
Tel: +34-966422100
spanien@mellquist.se

BARCELONA
Dea Mansten med familj
Tel: +34-609724354
deamarie@teleline.es

MARBELLA
Claes E Jacobsson
Tel: +34-95 282 2922
c.jacobsson@post.harvard.edu

STORBRIANNIEN

LONDON
Anneli Pinchard
anneli@f2s.com

Suzanne Bolinder
Tel: +44-2077271902
SB@Consideo.net

MANCHESTER
Caroline Karlsson
Tel: +44-1618324266
carrosbrevlada@hotmail.com

SYDAFRIKA

JOHANNESBURG
Gunilla Malmqvist
Tel: +822-792 11 58
gm@consido.net

SYDKOREA

SEOUL
Håkan Borin
Tel: +27- 117 86 05 72
hborin@eimail.co.kr

THAILAND

TAI THONG VILLAGE
Tyrone Milton
Tel: +868-6324486
tyrone@traveled.se

TRINIDAD & TOBAGO

TRINIDAD
Hannele Thompson
Tel: +868-6324486
little_hanna@yahoo.com

TUNISIEN

TUNIS
Marianne Ayadi
Tel: +216-98 366 377
darayadi@hexabyte.tn

TURKIET

ISTANBUL
Pia Anundsdotter
Tel: +90-2122683736
anundsdotter@superonline.com

TYSKLAND

BERLIN
Elisabet Hellstedt
Tel: +49-30 882 41 51
hellstedt@t-online.de

BONN

Ingrid von Scheele
Tel: +49-22242900
jutta.reichert@t-online.de

DÜSSELDORF

Göran Svensson
Tel: +49-211402480
bridgesvensson@t-online.de

HAMBURG

Kristina Ekelund
Tel: +49-40 80 44 65
kristina.ekelund@hamburg.de

LÜBECK

Berith Jangesand
Tel: +49-451396492
berith@rojanet.de

MÜNCHEN

Birgitta von Wrangel
Tel: +49-89292923
birgitta.von-wrangel@gmx.de

USA

FLORIDA, BRANDON
Björn André
Tel: +1-8136543616
andoknap@tampabay.rr.com

FLORIDA, SARASOTA

Mick Johnsson
Tel: +1-9419181111
mickjson@aol.com

ILLINOIS, CHICAGO

Kerstin Brorsson
swedconsul@aol.com

ILLINOIS, LAKE FOREST

Pia Wennerth
Tel: +1 312 781 6262
wennerth@comcast.net

KALIFORNIEN, SAN DIEGO

Barbro Sjötn
Tel: +1-8582732114
barbro@essential-change.com

KALIFORNIEN, SAN FRANCISCO

Lisa Wiborg
Tel: +1-4159223236
b39chase@sbcglobal.net

KALIFORNIEN, SAN JOSE, SILICON VALLEY

Christian Olsson
Tel: +1-4086479762
christian@olssonfamily.net

LOUISIANA, NEW ORLEANS

Eva Lamothe Trivigno
Tel: +1-5048911263
evatrivigno@aol.com

LOUISIANA, NEW ORLEANS

Cecilia Kjellgren
Tel: +1-5048915218
ceciliakjellgren@cox.net

MINNESOTA, ROSEVILLE

Ewa Rydåker
Tel: +1-6516318250
rydaker@ix.netcom.com

NEW JERSEY, WAYNE

Gunhild Ljung
Tel: +1-9736962054
gljung@micronav.com

NEW YORK, NEW YORK

Steve och Karin Trygg
Tel: +1-2125802635
stevetrygg@hotmail.com

NORTH CAROLINA, CARY

Ylva Westin
Tel: +1-9192338792
awestin@nc.rr.com

PENNSYLVANIA, PHILADELPHIA

Jonas Vesterberg
Tel: +1-9192749108
jonas.vesterberg@gmail.com

WISCONSIN, MADISON

Mats Johansson
mwj@medicine.wisc.edu

VENEZUELA

CARACAS
Sven Nehlin
Tel: +58-29453401
nehlin@cantv.net

VIETNAM

HANOI
Bo Jeansson
Tel: +84-4 857 5101 ext 2518
bo.jeansson@spray.se

B**POSTTIDNING B**

Vid definitiv avflyttning och när eftersändning slutat gälla, var god returnera tidningen:

Föreningen Svenskar i Världen,

Box 5501, SE-114 85 Stockholm, Sweden

Bör man ansöka om artistvisum när man fått ett skivkontrakt i USA?

Var ska vi bo i Wien?

Måste jag skriva ut mig ur Spanien?

Svaret på dessa - och många andra frågor - hittar du i vårt forum.

Besök **www.sviv.se** - en webbplats i ständig förändring!

SVENSKAR
I VÄRLDEN